

Шта би са "своје не дамо"?!

Пише: Миодраг Зарковић
четвртак, 17 децембар 2009 17:16

Замислите израз лица Стјепана Месића, одлазећег хрватског председника, док га руски премијер Владимир Путин испитује о имовини НИС-а у Хрватској!

Не може да запрети Путину како ће то питање оптеретити добросуседске односе. Не исплати му се да га подмићује бесплатним преводом евроинтеграционих докумената. Не сме да му одбруси како је НИС изгубио право на имовину у Хрватској када је горивом снабдевао "југо-србо-ћетнићку" армаду која је разарала Вуковар. Од репертоара који је увежбавао деценијама – Срби зликовци, Срби агресори, Срби пљачкаши, Срби лажови, Срби најгори – Стјепан Месић том приликом није могао да употреби ништа.

Бекрајна је штета што народне масе, барем овде у Србији, нису имале прилику да виде Месићеве фацијалне грчеве у том моменту. Човек који не пропушта прилику да, обавезно са полуразрогаченим очима – ваљда да би деловао што наивније и самим тим искреније – Србима шаље поруке "пријатељства" од којих се сваком разборитом Србину диже коса на глави, мора да је гутао кнедле када му је Путин, пре неколико дана на састанку у Москви, поставио питање: где је наша имовина коју сте нам отели?

То није питање које подсећа на оно Чанково, политикантско, провоцирајуће, аутономашко а ускоро вероватно и сепаратистичко: "Гди су наши новци?" То је, напротив, крајње логично питање, рекло би се чак суштинско, за свакога ко се, попут Месића, куне у слободно тржиште. Власништво је једна од светиња капитализма. Ако нека имовина припада одређеној личности, или групи (предузећу), нико јој то не сме отети, па ни држава. У овом случају, ново руководство Нафтне индустрије Србије (или Нафтне индустрије Војводине, ако ћемо по малопре поменутом Чанку), увидело је да је то предузеће до 1991. године поседовало неке објекте (пумпе, одмаралишта, зграде) по Хрватској, а да му хрватска држава сада оспорава права на њих. Распитали се Руси, нови руководиоци Нафтне индустрије Србије/Војводине, да ли је то била по среди купопродаја, односно, да ли су Хрвати некако можда надокнадили српској нафтној компанији те објекте. Пошто су убрзо сазнали да Хрватска ни на који начин није платила имовину НИС-а коју је запленила, Руси су се обратили свом премијеру. Који је онда, првом приликом, питао хрватског председника када ће НИС-у, који је сада у већинском власништву Руса, Загреб да врати оно што му је отео пре више од 18 година.

Осим оправданог ликовања због тога што ће, највероватније, Хрватска и њен председник најзад морати да плате за нешто што су противзаконито извели приликом

Шта би са "своје не дамо"?!

Пише: Миодраг Зарковић
четвртак, 17 децембар 2009 17:16

распада СФРЈ, становници Србије немају превише разлога да се радују Путиновом истеривању правде. Да, власници акција НИС-а окористиће се о сваки динар (евро, долар, куну) који "Гаспромнефт" и Путин буду наплатили од Хрватске и Месића. Али, то је то. Српски порески обвезници, штавише, требало би сада да се запитају колико су оштећени због тога што питање имовине НИС-а у Хрватској, али и осталих српских фирми, такође и у другим бившим републикама СФРЈ, није постављено раније и на одговарајући начин.

Шта би подразумевао одговарајући начин? Првенствено то да све што је, по распаду заједничке државе, отето српским компанијама, мора да буде враћено (или исплаћено, у ситуацијама у којима је враћање неизводљиво). Одговарајућа реакција била би да су Млађан Динкић и Ненад Чанак, онако страствено како су сумњичили Русе за "отимање" НИС-а, постављали питање имовине НИС-а у Хрватској! А да су исти проблем потенцирали и остали представници власти, уместо што нам већ скоро деценију сервирају васпитно-поправне флоскуле о томе како морамо да градимо добросуседске односе са државама које нас туже за геноцид и помажу комадање наших територија.

(Посебно би било занимљиво чути садашње оцене Динкића и Чанка, да ли и даље сматрају да су Руси премало платили компанију, чију нимало занемарљиву имовину у Хрватској овдашња власт није ни покушала да поврати, већ је тај "осетљив" задатак оставила новим власницима.)

Истина је да су и хрватске, словеначке и босанске фирме имале имовину у Србији, која им је бесправно одузета када је почео распад СФРЈ. Али, сва је прилика да тамошњи државни органи не чекају да те фирме купе Руси, како би Путин од Тадића тражио поравнање рачуна. Судаћи по локалима у центру Београда који су враћени хрватским и словеначким компанијама, изгледа да је процес повратка овдашње имовине словеначким и хрватским фирмама далеко више одмакао него процес враћања тамошње имовине српским фирмама, који можда није ни покренут. Једна од најпознатијих Титових парола – туђе нећемо, своје не дамо – у овом би случају могла да одслика становиште које би требало Србија да заузме и тако заштити интересе својих компанија, самим тим и својих грађана, а да при том не оштети ничије друге држављане и фирме. Већ уобичајено, међутим, власти у Србији изгледа су се усредсредиле само на прву половину пароле (туђе нећемо), потпуно занемарујући део о томе како "своје не дамо".

Обичном свету остаје само да се запита шта се дешава са имовином оних наших компанија које нису купили Руси. Пардон – које Руси нису "отели" од нас за мале паре...